

Bayer Ελλάς ABEE
Αγησιλάου 6-8, 151 23
Μαρούσι, Αθήνα
Tel. +30 210 618 75 00
www.bayer.gr

Δελτίο Τύπου

Η ανθεκτικότητα της Ευρώπης σε κρίσιμο σημείο: Η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο μένουν πίσω στον παγκόσμιο ανταγωνισμό στην γεωργία

- Η γεωργική παραγωγή της Ευρώπης αυξήθηκε με βραδύτερο ρυθμό σε σχέση με μεγάλες γεωργικές αγορές, όπως οι ΗΠΑ, η Βραζιλία, η Κίνα και ο Καναδάς, ενώ και η αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας υστέρησε έναντι διεθνών ανταγωνιστών, σύμφωνα με νέα μελέτη.
- Οι γεωπολιτικές και κλιματικές πιέσεις αυξάνουν τους κινδύνους για τους αγρότες, ενώ παραγωγοί σε άλλες περιοχές αποκτούν ταχύτερη πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες, διευρύνοντας το χάσμα ανθεκτικότητας της Ευρώπης.
- Οι καταναλωτές υποστηρίζουν την καινοτομία που βασίζεται στην επιστήμη και επιθυμούν οι αγρότες να έχουν πρόσβαση σε τεχνολογίες που ενισχύουν την επισιτιστική ασφάλεια, την ανθεκτικότητα και την προσιτή τιμή των τροφίμων.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2026 - Η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο κινδυνεύουν να μείνουν πίσω από μεγάλους ανταγωνιστές στον κλάδο της γεωργίας, όπως οι ΗΠΑ, η Βραζιλία, η Κίνα και ο Καναδάς, εάν οι αγρότες δεν αποκτήσουν ταχύτερη πρόσβαση στην καινοτομία που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση των αυξανόμενων κλιματικών πιέσεων και των πιέσεων στην παραγωγικότητα. Ένα πιο αναλογικό κανονιστικό πλαίσιο και μεγαλύτερη δεκτικότητα στις νέες τεχνολογίες θα μπορούσαν να αντιστρέψουν αυτή την τάση. Αυτά είναι τα βασικά συμπεράσματα της νέας έκθεσης που εκπονήθηκε από την Bayer και συνδυάζει οικονομική ανάλυση της Oxford Economics, αντιπροσωπευτική έρευνα σε περισσότερους από 8.000 καταναλωτές και εις βάθος συνεντεύξεις με αγρότες σε οκτώ ευρωπαϊκές αγορές.

Τα ευρήματα αναδεικνύουν τον πρωτογενή τομέα ως έναν στρατηγικά σημαντικό τομέα που στηρίζει την επισιτιστική ασφάλεια και συνεισφέρει 246 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ της ΕΕ,

ενώ κάθε 1 δισ. ευρώ παραγωγής του πρωτογενή τομέα υποστηρίζει επιπλέον σχεδόν 3 δισ. ευρώ μεταγενέστερης παραγωγής σε άλλους τομείς. Ωστόσο, η αύξηση της παραγωγής αυτής στην ΕΕ υστέρησε σημαντικά έναντι των χωρών που συγκρίθηκε μεταξύ 2011 και 2023, **με μέσο ετήσιο ρυθμό μόλις 0,1%**. Συγκριτικά, ο ρυθμός ήταν 1% στις Ηνωμένες Πολιτείες, 2% κατά μέσο όρο παγκοσμίως και μεταξύ 2% και 3% στην Κίνα, τον Καναδά και την Ινδία. Η Βραζιλία συγκαταλέγεται στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές, με μέση ετήσια αύξηση 3,3% κατά την ίδια περίοδο. Η μακροπρόθεσμη σύγκριση είναι εξίσου ανησυχητική: **η μέση παραγωγή της ΕΕ ήταν μόλις 2% υψηλότερη από την προηγούμενη δεκαετία**, έναντι αυξήσεων 16% στις ΗΠΑ, 44% στον Καναδά και 51% στη Βραζιλία.

Οι ανταγωνιστικές αυτές πιέσεις εντείνονται από την απότομη αύξηση του κόστους των εισροών και τον αυξανόμενο αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής. Οι κλιματικοί κίνδυνοι προκαλούν ήδη εκτιμώμενες μέσες ετήσιες απώλειες 17,4 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 6,4% της παραγωγής της ΕΕ, με σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των περιφερειών. Έως το 2050, οι απώλειες αυτές προβλέπεται να αυξηθούν μεταξύ 24,8 και 28,9 δισ. ευρώ.

Η έρευνα εντοπίζει έναν αυξανόμενο κίνδυνο που απορρέει από την ταχύτητα με την οποία εντείνονται οι πιέσεις στους αγρότες και από τον χρόνο που απαιτείται για να φτάσουν οι καινοτόμες λύσεις στο χωράφι. Οι Ευρωπαίοι αγρότες ανταγωνίζονται παραγωγούς που έχουν πρόσβαση σε ευρύτερη ποικιλία τεχνολογιών σπόρων, λύσεων φυτοπροστασίας και ψηφιακών τεχνολογιών ή αποκτούν ταχύτερα πρόσβαση σε αυτές τις καινοτομίες. Σύμφωνα με την Oxford Economics, **η ευρύτερη πρόσβαση σε σύγχρονες τεχνολογίες μπορεί να βοηθήσει τους αγρότες να αντιμετωπίσουν αυτές τις σημαντικές κλιματικές και γεωπολιτικές προκλήσεις, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα του γεωργικού τομέα.**

«Η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο βρίσκονται αντιμέτωπα με ένα διευρυνόμενο χάσμα ανθεκτικότητας. Για να το αντιμετωπίσουμε, η γεωργία πρέπει να γίνει κατανοητή ως ένας κρίσιμος στρατηγικός τομέας για την αυτονομία και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης», δήλωσε ο **Frank Terhorst, Επικεφαλής Στρατηγικής και Βιωσιμότητας του Τομέα Crop Science της Bayer.** *«Σε αυτό το πλαίσιο, είναι κρίσιμο να αντιμετωπίζουμε την καινοτομία ως ευκαιρία και όχι ως κίνδυνο που πρέπει να διαχειριστούμε. Η Ευρώπη διαθέτει τις δυνατότητες να ηγηθεί, αλλά πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι αγρότες έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς λύσεις και ότι η καινοτομία φτάνει ταχύτερα στο χωράφι».*

Τα εμπόδια που δημιουργεί το κανονιστικό πλαίσιο στην πρόσβαση στην καινοτομία

Η έκθεση υποστηρίζει ότι οι Ευρωπαίοι αγρότες χρειάζονται πρόσβαση σε ένα ευρύτερο φάσμα λύσεων, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων τεχνολογιών σπόρων, σύγχρονων προϊόντων φυτοπροστασίας, γεωργίας ακριβείας, αυτοματισμού και τεχνητής νοημοσύνης. Πρόσφατα, η Bayer ανακοίνωσε ένα νέο σύνολο καινοτόμων προϊόντων και τεχνολογιών, με νέες λύσεις σπόρων και χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων των νέων γονιδιοματικών τεχνικών, καθώς και την ανακάλυψη νέων μηχανισμών δράσης για τη φυτοπροστασία με αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης. Ωστόσο, η διαθεσιμότητα αυτών των γεωργικών λύσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα κανονιστικά πλαίσια.

Τα ευρήματα της έρευνας αναδεικνύουν την αυξανόμενη ανησυχία των αγροτών ότι η εργαλειοθήκη τους περιορίζεται ολοένα και περισσότερο. Ενώ στις αρχές της δεκαετίας του 2000 ήταν εγκεκριμένες στην ΕΕ περισσότερες από 1.000 δραστικές ουσίες, σήμερα παραμένουν εγκεκριμένες μόνο περίπου 420. Οι αγρότες έχασαν την πρόσβαση σε 92 δραστικές ουσίες τα τελευταία επτά χρόνια, ενώ κατά την ίδια περίοδο κυκλοφόρησε στην αγορά μόνο ένα νέο συνθετικό φυτοπροστατευτικό προϊόν. Από το 2022, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει εγκρίνει τέσσερις εντελώς νέες δραστικές ουσίες που παραμένουν μη εγκεκριμένες ή υπό έγκριση στην ΕΕ, ενώ διατηρεί την έγκριση 15 δραστικών συστατικών φυτοπροστασίας των οποίων οι άδειες στην ΕΕ έχουν λήξει ή τα οποία έχουν απαγορευτεί μετά το Brexit. Ωστόσο, η δυναμική ευθυγράμμιση με το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, που συζητείται επί του παρόντος, θα μπορούσε να οδηγήσει στην ανάκληση αυτών των εγκρίσεων, με πιθανές επιπτώσεις στις αποδόσεις των καλλιεργειών και στα γεωργικά εισοδήματα, εάν οι σταδιακές μεταβάσεις δεν τύχουν κατάλληλης διαχείρισης.

Κατά συνέπεια, η έρευνα επισημαίνει την ανάγκη για ένα πιο προβλέψιμο και αναλογικό κανονιστικό περιβάλλον, το οποίο υποστηρίζει την καινοτομία διατηρώντας παράλληλα υψηλά πρότυπα ασφάλειας και υπεύθυνης διαχείρισης. Αναδεικνύει τις χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης, την αυξανόμενη διοικητική επιβάρυνση και τις βραδύτερες οδούς υιοθέτησης ως παράγοντες που περιορίζουν την πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες σε ολόκληρη την Ευρώπη.

«Μια προσέγγιση έγκρισης που βασίζεται στους πραγματικούς κινδύνους και οφέλη, αντί στους θεωρητικούς κινδύνους, μπορεί να συμβάλει ώστε οι αγρότες να αποκτήσουν πρόσβαση σε αποδεδειγμένες καινοτομίες, διατηρώντας παράλληλα τα υψηλά πρότυπα ασφάλειας της Ευρώπης. Οι πρόσφατες εγκρίσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο δείχνουν πώς οι αναλογικές διαδικασίες μπορούν να υποστηρίξουν την ταχύτερη πρόσβαση στην καινοτομία», πρόσθεσε ο Frank Terhorst. «Τα ευρήματα της έκθεσης υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για καινοτομία στην γεωργία. Επενδύουμε σημαντικά σε τέτοιες νέες λύσεις και θέλουμε οι Ευρωπαίοι αγρότες να επωφελούνται από αυτές, όπως και οι διεθνείς ανταγωνιστές τους».

Οι καταναλωτές υποστηρίζουν ένθερμα τη σημασία της γεωργίας και της επιστήμης

Η έρευνα καταναλωτών αποκαλύπτει την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη στρατηγική σημασία της γεωργίας. Σε όλη την Ευρώπη, το 84% των καταναλωτών συμφωνεί ότι η επισιτιστική ασφάλεια αποτελεί ζήτημα εθνικής ασφάλειας. Οι καταναλωτές συνδέουν την ανθεκτικότητα των αγροτών, την προσιτή τιμή των τροφίμων και την επισιτιστική ασφάλεια ως μέρη της ίδιας πρόκλησης.

Οι Ευρωπαίοι υποστηρίζουν επίσης ευρέως την επιστήμη και την τεχνολογία. Το 84% δηλώνει ότι οι αγρότες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στις πιο σύγχρονες τεχνολογίες και καινοτομίες, ώστε η καινοτομία να προχωρά ταχύτερα, οι αγρότες να επιτυγχάνουν καλύτερες συγκομιδές και οι τιμές των τροφίμων να μειώνονται. Αναγνωρίζουν επίσης τα κανονιστικά εμπόδια: το 77% δηλώνει ότι η μείωση της γραφειοκρατίας θα βοηθούσε ώστε η Ευρώπη να μπορεί να παράγει επαρκή τρόφιμα. Το 63% δηλώνει ότι είναι πιθανότερο να ψηφίσει ένα κόμμα που υποστηρίζει τη χρήση νέας επιστήμης και τεχνολογίας από τους αγρότες.

«Οι Ευρωπαίοι είναι πιο ανοιχτοί στην καινοτομία και την τεχνολογία απ’ όσο πολλοί θα υπέθεταν. Οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τη σύνδεση ανάμεσα στην ανθεκτική γεωργία, την επισιτιστική ασφάλεια και τα προσιτά τρόφιμα», συνόψισε ο **Matthias Berninger, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Public Affairs, Science, Sustainability & HSE της Bayer.** *«Τα ευρήματα αποτελούν κάλεσμα προς τους πολιτικούς, επιχειρηματικούς και κοινωνικούς ηγέτες να στηρίζουν την επιστήμη και τις νέες τεχνολογίες. Η Ευρώπη έχει αφιερώσει υπερβολικά πολύ χρόνο στην παρατήρηση των προβλημάτων αντί να αξιοποιεί τις ευκαιρίες. Το ρυθμιστικό πλαίσιο πρέπει να παρέχει ασφάλεια και να οικοδομεί εμπιστοσύνη, αλλά ταυτόχρονα να διευκολύνει την πρόοδο σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη και η γεωργία. Η Ευρώπη πρέπει να περάσει από μια κουλτούρα αποφυγής κινδύνου σε μια κουλτούρα καινοτομίας». Σύμφωνα με τον κ. Berninger, η Ευρώπη διαθέτει όλα όσα χρειάζονται: «Η απόφαση που λήφθηκε φέτος το καλοκαίρι για τις Νέες Γονιδιωματικές Τεχνικές έδειξε ότι η Ευρώπη μπορεί να επιλέξει την καινοτομία αντί του δισταγμού. Δεν πρέπει να χάσουμε αυτή τη δυναμική. Διαθέτουμε εξαιρετικούς αγρότες, επιστημονική τεχνογνωσία, καλά εδάφη και βιομηχανικές δυνατότητες. Τώρα πρέπει να μετατρέψουμε αυτά τα πλεονεκτήματα σε μεγαλύτερη ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα».*

Σχετικά με την έρευνα

Η έρευνα ανατέθηκε από την Bayer και συνδυάζει οικονομική ανάλυση που διεξήγαγε η Oxford Economics, αντιπροσωπευτική έρευνα σε περισσότερους από 8.000 καταναλωτές σε οκτώ ευρωπαϊκές αγορές και εις βάθος συνεντεύξεις με περίπου 90 αγρότες. Εξετάζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η καινοτομία στην ενίσχυση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής γεωργίας, καθώς και τις συνθήκες που επηρεάζουν την πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και την υιοθέτησή τους.